

A Nemzeti Akkreditáló Hatóság és a Magyar Biztosítók Szövetsége ajánlása

akkreditált környezeti tanúsításra a környezeti károk megelőzéséhez és csökkentéséhez

A természeti és épített környezet megóvása a XXI. század egyik legfontosabb olyan kihívása, amelyet a mindenki egységesen elfogad és elvár minden társadalmi szereplőtől. Mivel a gyártó és szolgáltató vállalkozások a természeti erőforrásokat aktívan használják akár inputoldalon – energia-, víz-, nyersanyagfelhasználás révén – akár a kimeneti oldalon – hulladék-, szennyvíz-, légszennyező anyag vagy klímagázok közvetlen vagy közvetett kibocsátásával – ezért nemcsak a felelősségük fokozott a környezetvédelem tekintetében, hanem a társadalom figyelme is nagy mértékben irányul rájuk.

Lényeges tehát, hogy ne csupán az esetleges okozott környezeti károk csökkentésére és helyreállítására, hanem a megelőzésre, a **környezeti károk kockázatának csökkentésére** is kellő figyelmet fordítson minden gazdálkodó szervezet. Számos eszköz, módszer, eljárás létezik a preventív környezetvédelemre, melyek közül világszerte a leginkább elfogadott és elterjedt a környezetközpontú irányítási rendszer követelményeit meghatározó **ISO 14001 szabvány** (Magyarországon jelenleg a MSZ EN ISO 14001:2015 szabványjelzettel van érvényben).

Miért célszerű az ISO 14001 szerinti szabvány alkalmazása a vállalatirányításban?

Ahogy a szabvány bevezetője írja: „Mindenféle szervezet egyre inkább törekszik ésszerű **környezetkímélő működést** elérni és ennek meglétét bizonyítani, tevékenységének, termékeinek és szolgáltatásainak környezeti hatásait szabályozott keretek között tartani, környezeti politikájával és céljaival összhangban. Mindez egyre szigorúbb jogi szabályozás, a gazdaságpolitika és más környezetvédelmi intézkedések fejlesztése közepette megy végbe, miközben az érdekelt felek egyre növekvő aggodalmuknak adnak hangot a környezettel kapcsolatos kérdéseket és a fenntartható fejlődést illetően. ... Ez a nemzetközi szabvány egy olyan környezetközpontú irányítási rendszer követelményeit írja elő, amely képessé teszi a szervezetet a jogszabályi követelményeket és a jelentős környezeti tényezőkre vonatkozó információkat figyelembe vevő politika és célok meghatározására és bevezetésére.”¹

A szabvány olyan követelményeket támaszt, melyeket működtetve a szervezet **megelőző tevékenységek** sorával javíthatja környezeti teljesítményét:

- a környezeti tényezők azonosítása és a környezeti hatások felmérése;
- a vonatkozó környezetvédelmi jogszabályok szisztematikus figyelemmel kísérése;
- a környezeti teljesítményt javító célok kitűzése;
- a környezeti felelőségek és feladatok egyértelmű meghatározása;
- képzések és kommunikáció;

¹ MSZ EN ISO 14001 Bevezetés

- a környezeti vonatkozásokat is figyelembe vevő szabályozott működés;
- felkészültség és reakció vészhelyzetekre;
- a környezeti mutatók figyelemmel kísérése és mérése;
- a megfelelés nyomonkövetése, helyesbítő tevékenységek;
- belső auditok és átvizsgálás.

A környezettudatos vállalatirányítást alkalmazó szervezetek zöme **tanúsítással** is rendelkezik, azaz független harmadik fél igazolja a szabvány szerinti működést. „E nemzetközi szabvány csak olyan követelményeket tartalmaz, amelyeket objektíven lehet auditálni.”²

Fontos szempont, hogy olyan tanúsító végezze el az auditot, amely rendelkezik a Nemzeti Akkreditáló Hatóság **akkreditálásával**, amely hitelt ad a tanúsítás megfelelőségére is. „Az akkreditálás annak hivatalos elismerése, hogy egy szervezet, természetes személy alkalmas bizonyos megfelelőségértékelési tevékenységek (vizsgálat, kalibrálás, mintavétel, tanúsítás, ellenőrzés stb.) elvégzésére. Az akkreditálás célja az egységes európai elvekre épülő akkreditálási rendszerekben elismerést nyert szervezetek iránti bizalom növelése, a vizsgálati, tanúsítási és ellenőrzési tevékenység megbízhatóságának emelése, a vizsgálati eredmények és tanúsítványok kölcsönös elfogadásának elősegítése, megteremtve ez által az ismételt vizsgálatok kiküszöbölését és a kereskedelem műszaki akadályainak elhárítását.”³

Az akkreditálás nemcsak a tanúsítók **pártatlanságát** vizsgálja megkülönböztetett figyelemmel, hanem a megfelelő **kompetenciájú** auditorok foglalkoztatását a tanúsító részéről, hogy valóban érvényes és értékes legyen a tanúsítás.

A MABISZ tagbiztosítói elkötelezettek minden olyan kezdeményezés mellett, amelynek célja a környezet védelme, a környezettudatosság növelése, az emberi tevékenység környezetre gyakorolt negatív hatásának csökkentése. Üzleti biztosítóként pedig az általuk nyújtott biztosítási fedezet kockázatainak felmérése során figyelembe vesznek minden olyan tényezőt, mely e kockázatok nagyságára hatással van, így a véletlen, váratlan, balesetszerű környezetszennyezés esetére szóló felelősségbiztosítási szerződéseknél a fent említett szabványnak megfelelő akkreditált vállalatirányítási rendszer meglétét is.

Budapest, 2020. március 10.

² MSZ EN ISO 14001 Bevezetés

³ <https://www.nah.gov.hu/mi-az-akkreditalas>